

[Salt metin sürümü](#)

Şu arama terimleri vurgulanmaktadır: **tayyar altıkulaç**

RÖPORTAJ: **TAYYAR ALTİKULAÇ**

TBMM MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI

"677 bin öğrenciye bir şans daha..."

"Öğrenci Affı" olarak bilinen ve çeşitli nedenlerle üniversitelerle ilişkisi kesilen öğrencilere yeni haklar getiren kanun, 18 Mart 2005 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Kanuna göre, yükseköğretim kurumlarının hazırlık ve diğer bütün sınıflarında ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim yapan öğrencilerden 29 Haziran 2000 tarihinden itibaren kendi isteği ile ilişkisi kesilenler ile her ne sebeple olursa olsun atılan öğrencilere, ilişkilerinin kesilmesine neden olan bütün dersler için bir öğretim yılı devam ve 3 sınav hakkı verilecek.

Kanun, lisansüstü öğrenim görürken ilişkileri kesilenlere de çeşitli haklar getiriyor.

Türkiye Bülteni olarak, aftan yararlanan öğrenciler için yeni düzenlemenin detaylarını ve bu haktan yararlanmak için neler yapılması gerektiğini Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı **Tayyar Altıkulaç**'a sorduk.

Neden böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyuldu?

1983 yılından 2000 yılına kadar Meclis gündemine çeşitli nedenlerle dokuz defa öğrenci affı konusu gelmiş ve bu aflardan yararlanan öğrencilerin bir kısmı üniversiteleri ile yeniden ilişki kurmuş. Fakat biz bu defa çıkardığımız yasanın gerekçesini değerlendirirken, durumun öncekilerden çok daha farklı olduğunu gördük. Biliyorsunuz 2001 yılında Türkiye çok ciddi bir ekonomik kriz yaşadı. On binlerce kepenk indirildi. Pek çok vatandaşımız işini kaybetti ve üniversitelerde okuma hakkını kazandığı halde bazı nedenlerle dosyasını kendi isteği ile alıp aile yuvasına dönenler, öğrenimini sürdüremeyenler oldu.

29 Haziran 2000 tarihinden itibaren ekonomik nedenlerle harcını yatıramayan ve kaydını yenileyemeyenler ile kendi isteğiyle ilişkisini kesen öğrencilerin sayısı 146 bin. Tabii başarısızlık nedeni ile ilişkisini kesenler var. Devamsızlık nedeni ile ilişkisi kesilenler var. En küçük rakamı da disiplin cezası olarak ilişkisi kesilen öğrenciler oluşturuyor, ki bunların sayısı 271. Belirlediğimiz tarih aralığında bu haktan yararlanacak olan öğrenci sayısı ise toplam 677 bin. Bunların 453 bini açık öğretim öğrencisi. Geriye kalan 224 bin öğrencinin durumlarına baktığımızda sırf ekonomik nedenlerle eğitimini yarım bırakmak zorunda kalan öğrencilerimizin çokluğu dikkat çekmekte.

Ayrıca olaya aileler açısından ve sosyal boyuttan da bakmak gerekiyor. Anneler-babalar, çocuklarını üniversitelerde okutabilmek için ne fedakarlıklara katlanıyorlar. Kurslara gönderiyorlar, özel hocalar tutuyorlar, çocuklarının iyi bir üniversiteyi kazanabilmesi için büyük meblağlarda para harcıyorlar. Ama maalesef gerek ekonomik nedenlerle, gerekse diğer etkenlerle çocuklarımız kazandıkları bu hakkı bazen iyi değerlendiremiyor.

Günümüz koşulları gözönüne alınırsa, iyi bir iş sahibi olabilmek için bırakın artık bir üniversite mezunu olmayı en az bir yabancı dil bilmeniz gerekiyor. Gençlerimizin artık bu gerçeği anlaması gerek. Bu nedenle biz onlara iki maddelik bir kanunla sadece bir şans değil, iyi bir gelecek kurabilme imkanı da veriyoruz. Lise öğrenimi düzeyinde kalmaya mahkum 677 bin öğrencimiz bu yasa ile eğitim düzeylerini yükseltme fırsatı yakalayacaklar.

Genelde af söz konusu olduğunda toplumun ilgili kesimlerinden itiraz sesleri yükselir. Öğrenci affı için de bu yönde tepkiler aldınız mı?

Üniversiteler cephesinden olaya baktığımız zaman, şu ya da bu nedenle başarısız olmuş öğrencilerin tekrar üniversitelere dönmelerine sıcak bakamazsınız. Bir üniversite hocası başarısız olan öğrenciyi tekrar karşısında görmeyi pek arzu etmez. Ama Türkiye'nin sosyal ve ekonomik şartlarını gözetip, olaya öğrenciler ve aileler açısından bakarsanız çok daha farklı bir boyut görürsünüz. Biz iki yönden de olaya baktık ve üniversiteleri rahatsız etmeyecek, uygulanabilir bir çerçevede, makul bir sınır çizmeye çalıştık. Bu hakkı daha önceki yasalar gibi 1980'li yıllara kadar götürmedik. En son 28 Haziran 2000'de çıkan yasanın hemen sonrasını yani 29 Haziran tarihini başlangıç yaptık ve bugünlere kadar getirdik.

Bazı rektörlerimizden bize yansıyan eleştiriler var. Örgün eğitimde başarısız duruma düşmüş 224 bin öğrencinin üniversiteler için planlanan kontenjanları olumsuz yönde etkileyeceğinden endişe ettiklerini ifade ediyorlar. Şunu göz önünden uzak tutuyorlar gibi geliyor bana; bir kere geçmiş tecrübeler baktığımız zaman bu 224 bin öğrencinin ancak yarısının belki 100 bin civarında öğrencinin yeniden başvuracağını tahmin ediyoruz. Daha önceki yasalarda da böyle olmuş. Bunu Yüksek Öğretim Kurulu Başkanı da bize yaptığı açıklamada kaydetti. Demek ki 224 bin öğrenci üniversiteleri tıklım tıklım doldurmayacak bu bir. İkincisi devam zorunluluğu diye bir şey yok. Devam hakkı veriyoruz, isteyen öğrenciler bu haklarını kullanacaklar. Bu hakkı kullanmak istemeyen öğrenciler ise doğrudan sınavlara girerek sonuca gitmeye çalışacaklar. Özellikle sosyal bilgilerle ilgili fakültelerde öğrencilerin çoğu derslere devam etmeyecektir. Tarih, coğrafya, sosyoloji, felsefe, psikoloji, hukuk gibi alanlardaki öğrencilerin derslere devam ederek bir yoğunluk meydana getirmeyeceğini düşünüyoruz. Ayrıca bu haktan yararlanıp yeniden üniversitelerine dönen öğrenciler bütün derslere değil, istemeleri halinde sadece başarısız oldukları derslere katılacaklar. Bu ya bir derstir, ya iki derstir, ya üç derstir.

Bu itibarla 100 bin öğrencinin başvuracağını düşünürsek, belki uygulamalı öğretim kurumlarında, laboratuvar çalışmalarını gerektiren öğretim kurumlarında olan on-on beş bin öğrenci derslere devam edecektir. Bunu da yetmiş küsur üniversiteye taksim ettiğiniz zaman, 30 bin ya da 40 bin öğrencisi olan bir üniversitede bu rakamın hiçbir olumsuz etkisi olmayacak, kontenjanları hiçbir şekilde etkilemeyecektir.

Öğrenciler bu haktan nasıl yararlanacaklar?

Yasadan yararlanmak isteyen öğrenciler yasanın resmi gazetede yayımlandığı tarihten itibaren iki ay içinde üniversitelerine başvuracaklar. Başarısız oldukları derslere devam etmek isteyip istemediklerini belirleyecekler. Devam etmek istemiyorsa sınav haklarını kullanmak istediklerini belirtecekler. Üniversitelerin önlerine koyacağı program çerçevesinde sınavlara girecekler.

Tabii bu arada başarısız duruma düşüp şu anda askerde olanlar var, herhangi bir nedenle tutuklu olanlar var. Bunlar da terhislerini takip eden iki ay içerisinde ya da tutukluluk sürelerinin sona ermesinden itibaren iki ay içerisinde üniversitelerine başvurabilecekler. O tarih itibarıyla üniversiteler tarafından önlerine konulacak program neyse ona göre sınavlara girecekler ya da derslere devam edecekler.

Aftan yararlanmaya hak kazanan öğrencilere vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

Öğrencilerimiz birkaç sene sonra yeni bir af yasası çıkar beklentisi içinde olmamalıdır. Biz bu konuya öğrencilerimizin mağduriyetleri, sosyal problemleri, ekonomik problemleri açısından bakıyoruz ama bu suiistimal edilmemeli. Öğrenci affı bundan sonra Türkiye'nin gündemine kolay girebilecek bir konu olmayacaktır. Onun için benim öğrencilere mesajım şudur: Bunun kendilerine verilmiş son hak olduğu bilinciyle hareket etmeli, bu fırsatı çok iyi değerlendirmelidirler. Tüm öğrencilerimize başarılar diliyorum.